

На основу члана 28. Статута Удружења филмских уметника Србије - репрезентативног удружења у култури, Председништво УФУС-а на састанку одржаном дана 06.05.2025. године доноси следећи:

ЕТИЧКИ КОДЕКС

I Опште одредбе

Члан 1.

Етички кодекс (у даљем тексту: Кодекс) Удружења филмских уметника Србије - репрезентативног удружења у култури (у даљем тексту: Удружење и УФУС се употребљавају равноправно), одређује начела етичког поступања у циљу очувања достојанства, интегритета и угледа Удружења, његових чланова и филмских професија, као и ради подизања свести о одговорности у раду.

Кодекс дефинише примере повреда дужности, права и личног интегритета чланова Удружења, општа правила о дисциплинском поступку поводом тих повреда, као и поступке мирног решавања спорова.

Члан 2.

Кодекс се примењује на све чланове Удружења, запослене и ангажована лица (у даљем тексту: чланови).

Председништво доноси и мења Кодекс, а о његовој примени и тумачењу стара се Суд части.

Статут предвиђа састав и надлежности Суда части, а његово функционисање одређено је Пословником о раду Суда части (у даљем тексту: Пословник).

II Начела етичког поступања

Законитост и одговорност

Члан 3.

Чланови су дужни да поштују све законске и подзаконске прописе у вези са радом Удружења, укључујући све опште акте Удружења.

Чланови су одговорни пред органима УФУС-а за повреде дужности према Удружењу, које су одређене у актима из претходног става.

Чланови су одговорни пред органима УФУС-а и за повреде дужности према другим члановима Удружења, ако су у вези с делатношћу УФУС-а и одређене у истим актима.

Савесност и поштење

Члан 4.

Савесност и поштење подразумевају правично опхођење према Удружењу и члановима. Чланови су дужни да избегавају сукобе интереса, у складу са општим актима УФУС-а.

Сукобом интереса посебно се сматра ситуација у којој приватни интерес члана Удружења или приватни интерес са њим повезаног лица утиче или може да утиче на законито и непристрасно обављање обавеза, доношење одлука или предузимање радњи из делокруга рада Удружења, у складу са позитивним правним прописима.

Сви чланови, а нарочито чланови органа и радних тела УФУС-а, дужни су да чувају имовину и углед Удружења и уздржавају се од сваке злоупотребе средстава Удружења.

Чланови су дужни да све тражене податке, Удружењу преносе истинито и благовремено а у складу са општим актима УФУС-а.

Поверљивост

Члан 5.

Чланови су дужни да чувају поверљивост података о Удружењу, његовим члановима и пословању, осим оних података за које постоји обавеза објављивања у складу са законом.

Мирно решавање спорова

Члан 6.

Чланови међу којима постоји спор о ауторским правима на филмском делу, као и чланови који сматрају да им је Удружење повредило права, дужни су да се обрате Удружењу пре покретања поступка пред државним органима, у покушају да се спор реши мирним путем - медијацијом.

III Повреде етичких и правних дужности

Давање лажних података

Члан 7.

Давање лажних података је достављање Удружењу неистинитих или непотпуних података, а који су од значаја за рад Удружења.

Од нарочитог значаја су подаци о ауторству на филмским делима.

Оштећење Удружења

Члан 8.

Оштећење Удружења је сваки поступак или изјава за јавност везана за УФУС која за последицу има нарушавање пословног или професионалног угледа Удружења, умањење имовине УФУС-а или спречавање њеног повећања.

Забрана дискриминације

Члан 9.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у Удружењу.

Дискриминација означава свако неоправдано прављење разлике или неравноправно поступање, на отворен или прикривен начин, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, места рођења, вероисповести, сексуалне оријентације, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.

Вређање и *ad hominem* увреде

Члан 10.

Недозвољен је сваки облик вређања односно *ad hominem* увреда у Удружењу.

Увредом се сматрају изјаве и понашање којима се омаловажава или понижава друго лице.

Шта представља увреду процењује се на основу објективних критеријума о поступцима или понашањима који се недвосмислено имају сматрати увредљивим по општем схватању, обичајима и моралу у овој средини.

Вређања односно *ad hominem* увреда може да буде остварена на различите начине и то:

- Вербалним путем - непосредним усменим казивањем, директним обраћањем;
- Писаним путем - упућивањем увредљивих израза у писаном облику укључујући и све облике електронске комуникације;
- Симболичним гестовима и покретима.

Физичке претње и обрачуни

Члан 11.

Апсолутно је недопустив сваки вид физичке претње или непосредни физички обрачун који се најстроже забрањују.

Забрана узнемиривања

Члан 12.

Забрањена је свака врста узнемиривања међу члановима УФУС-а и члановима организационе структуре Удружења, а посебно када се темељи на злоупотреби положаја институционалне или хијерархијске надређености.

Узнемиривање је непримерено понашање према другом лицу, као што је полно узнемиравање (упућивање непримерених предлога и опаски сексуалне природе, излагање сексуално увредљивог и узнемирујућег материјала, захтевање сексуалних услуга у замену за предузимање или непредузимање одређених активности и физичко напаствовање) и свако друго понашање које има за циљ повреду личног достојанства, ометање у обављању послова, омаловажавање других и које ствара или доприноси стварању непријатног и непријатељског радног окружења и образовног амбијента.

Злоупотреба права

Члан 13.

Злоупотреба права је коришћење овлашћења и права која чланови Удружења уживају на основу њених општих аката, противно циљу због кога су та права установљена или на начин којим се шкоди правима других чланова или Удружењу.

Друге повреде

Члан 14.

Чланови су одговорни и за повреде других обавеза према Удружењу и његовим члановима а које су прописане законом, Статутом, Кодексом или другим општим актима УФУС-а, пре него што је учињена повреда.

IV Дисциплински поступак

Опште одредбе

Члан 15.

Дисциплински поступак се не може покретати или водити поводом повреда дужности које нису претходно прописане актима из претходног члана.

Окривљени се не може бранити незнањем о постојању дужности из претходног става, осим у случајевима неотклоњиве стварне или правне заблуде.

Ако је у одређеној дисциплинској ствари донета коначна одлука, не може се о њој други пут одлучивати.

Дисциплински поступак је писмен и јаван.

Суд части одлучује према слободном уверењу, на основу целине изведених доказа.

Невиност окривљеног се претпоставља, док се супротно не докаже, а ћутање окривљеног се сматра порицањем одговорности.

Питања од значаја за вођење дисциплинског поступка уређује Пословник, ако нису прописана овим Кодексом или Статутом.

Ако о одређеном процесном питању нема прописане одредбе у актима из претходног става, одговарајућу одлуку ће донети Суд части, у складу са позитивним прописима.

Покретање поступка

Члан 16.

Дисциплински поступак покреће се на предлог било ког члана Удружења, осим чланова Суда части.

Предлог из претходног става се подноси Суду части у писаном или електронском облику и мора да буде праћен бар једним доказом о учињеној повреди.

Ако је предлог очигледно неоснован, није праћен никаквим доказима или је о истом питању већ донета коначна одлука, Суд части ће предлог одбацити, у року од 8 дана од пријема.

Ако у року из претходног става не одбаци предлог, Суд части формира предмет, отвара дисциплински поступак и о томе обавештава окривљеног.

Обавештење из претходног става мора садржати опис повреда дужности које терете окривљеног, правни основ тих дужности, као и копије доступних доказа.

Првостепени поступак

Члан 17.

О свим повредама дужности које му се стављају на терет, окривљени има право да се изјасни у писаном облику, у року од 15 дана од пријема обавештења из претходног члана.

Писане прилоге од значаја за поступак може поднети сваки члан Удружења, а дужан је то да учини на захтев Суда части.

Суд части може да закаже усмено изјашњење окривљеног, као и оштећеног или другог члана Удружења, ако сматра да је то неопходно ради сазнања кључних чињеница, у ком случају ти чланови имају обавезу да присуствују у заказано време.

По окончању испитивања и расправљања, а најкасније 60 дана од пријема предлога из претходног члана, Суд части доноси одлуку којом утврђује одговорност окривљеног или га ослобађа одговорности.

Поступак по жалби

Члан 18.

Против одлуке Суда части којом се утврђује његова одговорност, окривљени има право жалбе.

Жалба се подноси Надзорном одбору, у року од 15 дана од пријема првостепене одлуке.

Жалба мора садржати разлоге о незаконитости првостепене одлуке, као и доказе за чињеничне тврдње у жалби, а у супротном се одбацује.

Првостепену одлуку Надзорни одбор може или да потврди или да укине и врати предмет Суду части на поновно одлучивање, али не може првостепену одлуку да преиначи.

Ако Надзорни одбор потврди одлуку Суда части, она постаје коначна.

Ако сматра да је првостепена одлука у супротности са законом или општим актима УФУС-а, Надзорни одбор је укида и враћа предмет Суду части на поновно одлучивање.

Одлука о укидању првостепене одлуке мора садржати разлоге за укидање и препоруке Суду части како да исправи недостатке своје одлуке.

Ако је Надзорни одбор већ два пута исти предмет враћао Суду части, а и даље не жели да потврди његову одлуку, онда упућује предмет Скупштини на коначно одлучивање.

Против одлуке Надзорног одбора нема права жалбе.

V Дисциплинске мере

Изрицање лакших мера

Члан 19.

За лакше повреде дужности, Суд части изриче окривљеном опомену или јавну опомену.

Опомена је приватно упозорење члану Удружења да убудуће не крши обавезе чланства и не може се више пута изрицати истом лицу за истоврсну повреду.

Јавна опомена се објављује на интернет страници Удружења, а по посебној одлуци Суда части и у средствима јавног информисања.

Предлагање тежих мера

Члан 20.

За теже повреде дужности, Суд части предлаже Председништву да окривљеном

изрекне једну или више од следећих мера:

- 1) Забрана ступања у чланство органа и радних тела Удружења, на одређено или неодређено време;
- 2) Искључење из чланства у органима и радним телима Удружења;
- 3) Искључење из чланства Удружења, на одређено или неодређено време.

За теже повреде дужности, Суд части може истовремено изрећи лакшу меру и предложити Председништву изрицање теже мере.

Избор мере

Члан 21.

Суд части бира које дисциплинске мере изриче или предлаже, у зависности од:

- 1) степена тежине преступа;
- 2) последица учињене повреде по Удружење или њеног члана;
- 3) претходно изречених мера окривљеном;
- 4) признања одговорности;
- 5) радњи које је окривљени предузео ради отклањања последица учињене повреде;
- 6) постојања других олакшавајућих или отежавајућих околности.

Спровођење мера

Члан 22.

Органи, радна тела и стручна служба Удружења спроводе изречене дисциплинске мере, а евентуални трошак спровођења се сматра трошком рада Удружења.

Евиденција мера

Члан 23.

Стручна служба Удружења води евиденцију о изреченим мерама.

У евиденцију се уносе: лични подаци члана, врста повреде Кодекса, изречена мера и датум доношења одлуке.

Коначне одлуке о изрицању мера чине саставни део документације члана Удружења.

VI Мирно решавање спорова

Посредовање

Члан 24.

Пред Судом части се води поступак посредовања између чланова који се споре о питању у вези с делатношћу УФУС-а.

Чланови су дужни да се обрате Суду части ради посредовања пре покретања

судског или управног поступка, а могу тражити посредовање и током таквог поступка.

За потребе поступка посредовања, Суд части може тражити мишљење других органа, радних тела и стручне службе Удружења.

Препорука коју Суд части даје по окончању поступка посредовања није обавезујућа за чланове.

На поступак посредовања сходно се примењује закон који уређује медијацију.

Спор са Удружењем

Члан 25.

Чланови који сматрају да им је Удружење повредило права дужни су да се обрате Суду части пре него што покрену поступак пред државним органом.

Ако је за одређене повреде права чланова предвиђен посебан поступак општим актима УФУС-а, онда се такав поступак спроводи уместо поступка из овог члана.

Најмање један члан органа или радног тела Удружења које је донело одлуку којом је члану УФУС-а наводно повређено право дужан је да учествује у поступку пред Судом части.

VII Завршне одредбе

Ступање на снагу

Члан 26.

Кодекс ступа на снагу и примењује се од осмог дана од дана усвајања.

У року из претходног става, Кодекс се објављује на интернет страници Удружења.

Удружење филмских уметника Србије
Драган Маринковић, председник Председништва
